

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За оглаше плаћа се одъ врете 5 крајц. за тринуть. № 57.

ПРИИ ПРОСИЈАКЪ.

(Продужено)

Нѣгова се судбина одъ неколко сати знаменито променила. Онъ е садъ имао прошлостъ, онъ се могао надати будућности. Заиста нѣгово садашнѣ положенѣ небыаше никако сайно, и оно што му е одкрио просіякъ, нѣ га никако узвисило на еданъ ма више свою степеній друштвеногъ стая, као што се то догађа у чудноватимъ драмама, кое су смишлѣне забаве ради. Нѣгово порекло было е скромно, и исторія нѣгове породице врло жалостна.

Али онъ се быо неко време страшно быти синъ прица, просіяка, а међутимъ, као што се садъ показа, быо е нѣговъ отаць храбаръ войникъ. Онъ е притягавао сада честно, ако и не светло име, и быаше се, пакъ ма шта стары Нептунъ противъ тога могао говорити или радити решю, да га предъ светомъ носи. Ксавіе имао е искрено и благородно срце. Онъ быаше сасвимъ створенъ, да призна величину, коя е у слепой послушности Нептуновой као водећа звезда нѣгове привржености лежала. Али ово силно ни за што непытаюће одрицанъ себе осећао е робъ. Добрыи прицакъ самъ е себе презрео и место свое собствене волъ узимао е заповѣсть туђу. Како е рекао, „добрыи е господинъ заповѣдио“, было е свако доказиванъ излишно и унапредъ опровергнуто. Ксавіе нѣ се могао у овомъ смотреню съ нѣмъ сагласити. Найвише, онъ е желю да свою матеръ пронађе, кое недостойно владавѣ тешко му е на срцу было. Онъ е желю себи богатства само да бы дошао до Блене; садъ, као што се у првомъ тренутку изненадне среће увекъ догађа, држао е већ да е на краю свои желя. Нѣгова радостъ сакриваше му сметнѣ, кое су юштъ постојале између нѣга и наслѣднице одъ Рембри.

Онъ се изгубю у лабиринту мислій, кое обично на човека навалюю, коды кога се у животу што срећно или несрећно обрнуло, кадъ се собна врата отворише.

Прии просіякъ уђе унутра, носећи подъ пазувома еданъ пакетъ.

„Младыи господине,“ рече онъ, „доносимъ вамъ вашу собственостъ.“

Онъ метне пакетъ на асталъ и окрене се потомъ Ксавіе-у.

„Можда ћете ми пребацити, што самъ тако дуго удржао“ продужи онъ; „али мени е то тако велику срећу причинявало, што могу увече пре него што заспимъ, ове драгоцѣне древности сматрати. Осимъ тога вы нисте познавали вашу исторію; ови предмети небы имали за васъ никакве вредности.“

Ксавіе погоди шта е у пакету. Онъ га съ починомъ отвори и разаетре по асталу разне предмете, кое смо мы видели юштъ у обиталишту просіяка.

„То е све, што ми е остало одъ отца!“ рече онъ самъ себи.

При овимъ речима приметило се на Нептуну да се забринуо и забуно.

„Опростите ми, младыи господине, протепана онъ.“

Ксавіе ние га чуо.

„Сиромата отаць!“ рече онъ потомъ. Како самъ саревнѣивъ справъ свакогъ предмета, кои принадлежи овомъ жалостномъ сакровишту!“

„Я ћу вамъ е повратити, младыи господине,“ рекне просіякъ смирено.

„Шта ће те ми повратити, мой честитый приятелю?“

„Я мишля. — Тешко ми е было одъ тога разстати се, младыи господине. Противъ мое волъ измакне ми се изъ руку униформа доброгъ господина, кадъ самъ савію пакетъ. Я е хтедо метнути међу остале ствари али —“

Еданъ уздисай подигне при просіяку.

„Али я ћу садъ быти сасвимъ самъ у моіой соби,“ продужи онъ. „Нећу ништа више имати, ништа више одъ нѣга. Кадъ у будуће кажемъ: „мой добрыи господинъ,“ да ли ће ме и тада юште чути?“

Задржи е, Нептуне!“ рече Ксавіе тронуть „Ты си е већма заслужио но я, и униформа е могъ отца на огњишту нѣговогъ верногъ слуге башъ гди треба да е.“

Нептунъ е плъскао руками и подскакивао одъ радости.

„Фала!“ викне онъ. „О, фала младый господине! Вы сте скоро онако исто добаръ као и онъ!“

Еданъ кућевный слуга унесе писмо управљено на Ксавіе-а и одма отиде. Докъ е младић читао ово писмо, распростре се жива радость по нѣговымъ чертама, коя се радостъ као у огледалу показа и на лицу просіяка. Кадъ е Ксавіе прочитао, корачао е трляюћи руке, два-три пута преко себе.

„Я ћу е видити,“ говораше онъ у себи; я ћу самъ съ нбомъ быти; саобшти ћу іой срећу, кою ми е Богъ припослао. — Ахъ, есть, я ћу ићи! Такву прилику пропустити, была бы будалащина! Нептунъ е“ придода окренувши се просіяку „морамъ васъ оставити на неколико дана, пріятелю.“

„Мене оставити,“ настави црнацъ; „а зашто?“

„Одлазимъ на село.“

„Я ћу за вама младый господине.“

„То не може быти, Нептунъ.“

Црнацъ окуњи главу и размишляваше.

„Онъ ми е наложію, да бдимъ надъ вама,“ рекне съ лаганимъ, сталнымъ гласомъ, „Я ћу бдити. Све мора могуће быти, кадъ се око тога ради да га послушамо.“

Изненада дође му нова мисао у главу и викне брзо.

„Имате непріятеля, младый господине.“

За два дана чуо е Ксавіе трипутъ ову прамѣтбу.

„Познаете ли га?“ упыта онъ.

„Познаемъ га и већъ самъ се споменомъ господиновымъ заклео, да ћу га убити.“

„Убити га,“ повтори Ксавіе грозећи се. „Шта мислите?“

„Таква се заклетва незабавля,“ рече просіякъ съ дивльомъ решителношћу.

Потомъ изненада постане му гласъ опеть тихъ и дода:

„Пустите ме да идемъ за вама, младый господине! — Вы незнате — забавію самъ вамъ казати: долазакъ полиціе у коцкарницу небыяше само случай. Незнамъ шта притомъ вашъ непріятель намѣрава; али су вамъ метали замку.“

„Шта васъ е побудило да то држите?“

„То самъ видію.“

Овде приповеди просіякъ догађай о ономъ писму, кое быяше поверено касалу, и како е овай надпись тога писма на басамачыма Сен-Жермен-де-пре ясно читао.

„И уверени сте, да е онъ то быо?“ упыта Ксавіе, нерешително.

„То е человекъ, кон вамъ се одъ два месеца намеће безъ ваше волъ за пріятеля; человекъ коме се я никако неповѣрава, и истый человекъ, кои юче съ вама стаяше на балконе и коме вы непредосторожно саобшти-

сте, што знадосте о вашимъ тайнама. О томъ самъ уверень.

Ксавіе ние могао одма ништа одговорити, тако се яко быо зачудію.

„Каралъ, рече онъ найпосле; но опеть ние могуће. Шта ће онъ одтудъ имати, ако ме упропасти?“

„То незнамъ, али е онъ то учинію; — о томъ самъ уверень.“

„Но ово е писмо одъ нѣга,“ рече Ксавіе, показуюћи примлѣну цедульицу.

„Немойте ићи. Неидите,“ викне Нептунъ, „Овай вамъ е человекъ непріятель.“

Младић се мало замисли.

„Морамъ ићи,“ рекне напоследку решителнымъ гласомъ; „она ће тамо быти.“

Нептунъ махаше главомъ жалостно.

„Мой е гласъ немоћанъ, да се бори противъ гласа любви,“ прогунѣа онъ; „али ми све нешто говсри, да е ово само новъ мамацъ кой васъ на пропасть навлачи. Я ћу ићи за вама, младый господине; непротивите се томе. Я знамъ да е то одъ оны места, гди се сиромашный црнацъ е сме дати видити. Знамъ да бы вамъ мое присутствие причинило забуну, ако се небы и постидили. Но я ћу се прикрити. Ни вы, а и нико неће ме видити ако не. — — —“

Онъ праћаше ове последнѣ речи съ претећимъ движенѣмъ тѣла, али ние изговорію сасвимъ свое мисли.

„Кудъ ћете ићи?“, упыта онъ.

„У замакъ Гембри, недалеко одъ А *** у окружію ёрскомъ.“

Добро. — Вы сте ваше новце изгубили, морате имати новаца, младый господине,“

Црнацъ метне неколико луидора на банакъ одъ оцакліе. Ксавіе-а обузме руменило.

„Немойте се стидити,“ рекне Нептунъ тихо. „Добрый господинъ дао ми е више одъ овогъ; онъ ме е ослободію. То е само дугъ, кои я исплаћуемъ.“

Съ овимъ речма пође на врата; али оногъ часа кадъ е преко прага корачію, окрене се.

„Уколико ће те сатій сутра одпутовати?“ упыта онъ.

„Незнамъ. — али мислимъ одма после ручка.“

„Съ Богомъ младый господине! Пре него ли за вама поћемъ, имаћу времена, момъ свакидашнѣмъ задачку посветити неколико часова. — Потражићу вашу мать.“

VII.

Другогъ дана, уютру рано, сиђе Нептунъ наслапуюћи се на свой штапъ, съ петогъ спрата, и започе свое свакидашнѣ дѣло. Онъ е за 20 годива Паризъ више пута уакрестъ обишао. Сваку е кућу разгледао, свакой госпои у очи загледао, коя е годъ по нѣговомъ суденю доиста приличила у лицу на мать Ксавіе-а. Никадъ ние нѣгово постоянство успѣхомъ было награђено. Али данасъ ние се ослањяо само на го-

лий случай. Онъ е ушао у трагъ, наравно врло слабъ, али и онъ быо е доволянъ, да нѣгову храбрость оживи. Тако дакле пошао е онъ опеть тражити, пуњ надежде и при свакомъ кораку пипајући се у цепъ да се увѣри, да е юшть занста кодъ нѣга цепна марама, съ почетнимъ писменима Ф. А.

Незатежући се окрене одма у предградіе Сен-Жерменъ, кое е постойбина свію съ грбовима сіяјући се кола. Онъ е познавао госпою и нѣна кола, но господне устаю, докъ се међутимъ уютру обично кола чисте и спремаю. Онъ е рачунао више на кола него на госпою.

Онъ се ніе у своіой надежди преварио. Пошто е 4 до 5 сатій бадава тумарао, загледао, у авліе свію двораца, завиривао у сваку капію, дође найпосле онъ као

предъ неку палату, коя е лежала усредь сокака Гранела, и коя чиняше се да своимъ богатимъ строемъ надмашава сусѣдне дворове благородника. Капія быяше пола отворена, просіякъ завири унутра.

Пре свега виде онъ поштанска кола, упрегнута съ четири добра коня, кодъ кои е стаяо еданъ високій младић енглескогъ кроя и у путничкимъ хальинама. Ово небыяше што е онъ тражіо. Онъ хтеде већь далъ поћи, кадъ изненада еданъ конь скочи, кога е младић задиркивао да тyme време проведе. Поштанска кола уступе натрагъ и тако изиђе на угледъ прекрасанъ интовъ, кои са усправльномъ рудомъ очекиваше по свой прилицы четку и сунђеръ кочіяша. Кадъ ово опази остаде просіякъ као прикованъ за землю. Онъ испытываше изъ далека интовъ.

(продужиће се)

СТРАНЕ НОВОСТИ.

ТУРСКА.

— Енглескій инжиниръ Мередитъ занима се са предварителнымъ пословима линіе гвозденогъ пута одъ Цариграда до Бдрене (Адріанополя).

— Пређашній французскій консулъ у Одеси Жилбер-Девозанъ отићи ће скоримъ на свое старо опредѣленъ у Одесу.

— Порга е два разбойника, кои су по Тесалии айдуковали, погубити дала. Ова провинція юшть е пуна разбойника.

Изъ Трапезунта являю подъ 4. Юніемъ слѣдуюће :

„Турска се войска повукла редомъ изъ Сухум-кала, Редут-кала и целогъ прибрежія циркаскогъ и абхаскогъ. Руси су досадъ пакъ само Редут-кале заузели, будући су тамошњи жители свочили на оружје противъ Руса. На сѣверу кодъ Анапе кажу, да е већь было више боева између нѣи и Руса; Наибъ одъ Анапе побегоа е оданде, да га неубію Черкези. У осталомъ турска е флота понела све топове, кои се налазаху у градовима край азійскогъ прибрежія, и у којима су Турцы были. И изъ Шефкетилла (гранична тврдина Св. Николая, сѣверно одъ Батума) отишли су Турцы, разоривши найпре сва утврѣеня.

— Говори се, да е велика руска войска отишла противу Шамила; неке вѣсти являю, да та войска брои 40.000 момака.

РУСИЯ.

У Петербургу 15. Юнія.

После дугогъ ђутаня доносе руски листови данасъ велику мложину занимљивы и важны вѣстій, кое се већь частью односе на флоту, коя се садъ исполински развія. Одъ 7. Априла до 23. Мая саграђено е по гласу „Флотскогъ листа“ 19 новы топовски шайкїи на завртанъ. Оне се зову: „Прибой, Морозъ (мразъ), Плама, Лещи, Приливъ, Одливъ, Гуль, Домовой, Иней, (инь)

Димъ, Мареве Роса, Борба-Яга Оборотель, Звонъ, Жарево, Трескъ, Вистрель, Виривь. Четирь топовске шайке на завртанъ: Шчука, Шмѣль, Оса и Вѣдма стигле су изъ Кронштата, а 13 старїи шайкїи развиле су свое заставе и сасвимъ су опремлѣне. Осимъ тога саграђене су и две нове корвете на завртанъ: „Влкъ“ (вукъ) и „Боярь“ и потоме има руска флота садъ већь врло знатный брой ратны лађа на завртанъ.

А и саобраштай између Кронштата и Свеаборга быва само посредствомъ ратны парны лађа, на којима има готово свакадъ знаменитый брой войника. Но одъ овогъ увеличаня и поболшаня балтїйске флоте, много су знаменитіе неке нове мѣре и наредбе.

Мы смо сирѣчь већь и пре саобштили, да е балтїйска (источно-морска) флота имала 27 флотски экипажа, црноморска флота 17 экипажа (одъ № 28—44); у каспїйскомъ мору 1, (45-ий) и у Камчатки такође 1, (46-ий). Но овај е редъ садъ сасвимъ преиначенъ. У источномъ и беломъ мору остаће 32 экипажа. (32-ий экипажъ задржао е свою нумеру. Онъ е принадлежао пређе къ црноморской флоти и премештенъ е после освоеня Севастополя у Архангель, гди е 25. Априла ове године и стигао. У црномъ мору остаће само еданъ экипажъ, 44-ый, кои ће садъ быти 33-ий; флота на каспїйскомъ мору быће умложена на едну бригаду, кою ће сачинявати 45-ый и 46ый флотскїи экипажъ. Какво ће пакъ опредѣленъ добыти экипажи одъ № 34—44, о томе ніе ништа речено. Фински экипажи, кои су у неко време причислявани къ балтїйской флоти, добыће свое старо име и опредѣленіе. Флота на каспїйскомъ мору естъ за упливъ и положай Русіе према Азіи, а нарочито према Персіи, одъ найвеће важности; а у погледу на унутрашню и средню Азію есу флотице на аралскомъ и байкалскомъ езеру управо рећи предстраже рускогъ царства.

— Данашњи листови садржаваю петъ пресуда да военогъ суда, кое су истина изречене надъ ома-

ПОЛИТИЧКІЙ ПРЕГЛЕДЪ.

У Бечу 22. Юнія.

нѣмъ лицама, но кое ипакъ показую, каква строгость садъ свуда влада. Тако е еданъ благородничкій козакъ, кои е Татарину едномъ отео едно говече, лишень збогъ тога благородства.

— Адмиралъ Путятинъ, кои е овы дана одпутовао изъ Петербурга, отиѣиѣ найпре у Астрахань, да прегледа тамошню нову флоту, а оданде ѣе се по свой прилиця кренути даль у Сибирію, да надгледа и управляувеличанѣмъ флоте и пословима, кои ѣе се предузети поради утврѣненя тамошнѣмъ морскогъ прибрежія. Найвеѣа се ревность и наглость обраѣа садъ на то, да се ова утврѣненя за могуѣно найкраѣе време окончаю, и ово се у овдашнѣмъ вишимъ войничкимъ круговима сматра као спреманъ за какавъ великій ратный походъ. А и у смотреню флоте чине се поправке и усавршенствованя съ найвеѣомъ ревности, па и у найманѣмъ ситницама. Тако е н. пр. заключено, да се стари мускетони (покраѣе шоце); съ коима су морнари наоружани были, замену карабинама, кои су сасвимъ цѣлеходно за морску службу удешени.

— Генералъ Ридигеръ, главный командантъ гвардейскогъ и гренадирскогъ корпуса, умрѣо е. Збогъ тога е Нѣг. велич. царъ заповедію, да гвардіе за своимъ командантомъ три дана жале. Покойника врло многи жале и оплакую. Онъ е имао таква войничка свойства, коя се врло редко налазе, и коихъ губитакъ дубоко тишти руску войску.

— Лордъ Водхузъ, изванредный посланикъ кральце енглеске при рускомъ двору, кои е 12. Юнія у Петербургъ стигао, имао е веѣъ юче (14. Юнія) аудіенцію кодъ цара. — Уобште су Енглезе овде у доста незгодномъ положеню, и у Русіи слабо имъ се допада. Найвише иѣ вреѣа то, што су како у дворскимъ круговима, тако и у приватнимъ друштвами и уобште у свакой прилицы Французи болѣ примѣни, него они.

У Паризъ отиѣиѣ за посланика по свой прилицы грофъ Киселевъ (братъ преѣашнѣмъ посланика рускогъ у Паризу) да тамо кодъ тилѣрійскогъ двора заступа цара Александра II. — Извѣстно е дакле, да князь Долгорукій за посланика у Паризъ не иде.

БИРМАНСКО ЦАРСТВО.

Царъ бирманскій у задной Индіи, кодъ кога е ратный министеръ роѣеный Французъ, именовъ Оргони, наименовао е маршала Канробера, Пелисіе-а и Боске-а, даль рускогъ генерала Тотлебена, и енглеске генерале Симпсона и Кодрингтона за кавалѣре ордена златне и свилене лезезе. Ово доказуе, како се надалеко по свету оріо гласъ источногъ крвавогъ рата.

Италія е опетъ постала предметомъ огромногъ претресаня енглески листовъ „Таймсъ“ и „Морнингъ постъ“ управляю найжешћу вику и отровне стреле противъ правительства неапольскогъ, и представляю тамошня одношеня тако црнимъ бояма, да бы се по нѣювимъ рѣчима морало оправдати нападно посредованѣ западны сила. Зашто, вели „Таймсъ“ незауставе се едно десетакъ превозны лаѣа, кои се са Французскомъ и енглескомъ войскомъ съ Крима врабаю, кодъ прибрежія италскогъ, да доведу послове у Неапольской мало у редъ. „Таймсъ“ е свакадъ до крайности тѣрао, гди се годъ рѣчима енергія показуе, али садъ е „Морнингъ постъ“ у томе и „Таймса“ превазисао.

И „Морнингъ постъ“ сирѣчь закѣва као и „Таймсъ“ да е потребна за расправлянѣ тамошнѣи одношеня оружанъ интервенція (умешанѣ.)

Но неговоре о томе само новине; о неапольскомъ питаню повела се и у парламенту речъ; и сѣдый лордъ Линдхурстъ заискао е одъ Кларендона, да саобшти парламенту преписку, кою су кабинети водили у смотреню Италіе.

Лордъ е Кларендонъ то одрекао подъ изговоромъ да преговори, односеѣи се на овай предметъ, іошћъ окончани нису, но опъ е званично потврдію, да су Француска и Енглеска поднеле Неапольской озбилне опомене, да е Енглеска полужванично умолила кабинете парискій и бечкій, да повуку войску изъ папине државе, и да су Аустрія и Француска изявиле, да ѣе повуѣи свое войске, како папино правительство обеѣа испунити нека условія.

Каква су то условія, то іошћъ нѣе познато, но овди ѣе само быти на свомъ мѣсту споменути шта изъ Рима пишу „Куріер-у де Марсель“. Мы смо прочули да светый отацъ спрема обшту амнестию (помилованѣ) за сва политичка преступленія. Говори се, да ѣе се та амнестиа обнародовати на самъ Петровданъ заедно са жельно очекиванымъ административнимъ реформама (измѣнама у управи).

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Паризу 21. Юнія. „Монитеръ“ явля: за време одсутствованя грофа Валевскогъ быѣе привременый попечитель иностраня дѣла г. Барошъ.

У Малти 14. Юнія. Овде е стигла заповестъ, да се енглеско-таліянска легія разстрои и войници изъ службе одпусте.

О Г Л А С И.

Еданъ господинъ изгубіо е прстенъ съ руке, на коме е надпись I. П. Кога донесе у экспедицію Шумадинке, добыѣе дукать награде.

(2—3) Долеподписаный продае плацъ свой, идуѣи топчидерскимъ путемъ поредъ пиваре, кои има съ лица ширине 10 фатій, дужине 40 фатій, съ добромъ оградомъ заграѣенъ, и лежи измеѣу комшіа г. Якова изъ Русшия и

г. Холупъ Пемака. Коя бы имао волю купити га, нека изволи погодбе ради долеподписаномъ пріявити се.
У Београду 21. Юнія 1856.

Милое Божићъ
Членъ Апел. Суда I. Одѣл.